

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Porsgrunn kommune
Postboks 128
3901 PORSGRUNN

Vår dato:

Vår ref.: NVE 2011-06814-3 kv/swj

Arkiv: 312 /016.A221

Deres dato:

Deres ref.: 11/3098

Saksbehandler:

Stein Wisthus Johansen

22 95 98 34

Porsgrunn kommune - Tillatelse til midlertidig nedtapping av Klyvedammen (Kverndammen) i Porsgrunn og Skien kommuner

Vi viser til deres søknad av 22.11.2011 om tillatelse til midlertidig å kunne tappe ned Klyvedammen.

Om søknaden

Porsgrunn kommune søker med henvisning til vannressurslovens § 8 om å få midlertidig tillatelse til å tappe ned Klyvedammen (Kverndammen). Dammen er opprinnelig fra 1868 og har ikke vært benyttet til drikkevanns- eller kraftproduksjon siden 1929. Dammen blir i dag brukt i tilknytning til et rekreasjonsområde. Bakgrunn for søknaden er at det ved det årlige interne damtilsynet gjennomført 02.11.2011, ble funnet sprekkdannelser og forskyvninger i damkonstruksjonen, trolig forårsaket av istrykket foregående vinter. Av sikkerhetsmessige grunner og for å få en fullstendig oversikt og gjort en vurdering av behovet for utbedring og vedlikehold av dammen, er det i samråd med Sweco Norge AS funnet nødvendig å måtte tappe ned dammen for å få gjort en grundig inspeksjon i forkant av kommende vinter. Det søkes derfor om å få gjennomført nedtappingen til nivå med terskel i bunntappeløp så snart som mulig. I søknaden står det at man må påregne at dammen vil måtte være nedtappet ut året 2012, dersom større utbedringsarbeider er påkrevet.

Dammen ligger i et rekreasjonsområde, men nedtappingen ansees å ha mindre betydning for friluftinteressene. Det ansees å være av større betydning at dammen i dag er tilholdssted for en del rødlistede ferskvannsarter. På denne bakgrunn ble det etablert et tidlig samarbeid mellom miljøvernansvarlige i Porsgrunn kommune, Skien kommune og Fylkesmannen i Telemark. Videre tiltaksplan for å ivareta miljøinteressene ble behandlet på møte i Porsgrunn kommune 22.11.2011. Referatet fra dette møtet er vedlagt søknaden. På møtet ble det redegjort for nødvendigheten av tiltaket og dokumentasjon av biologisk mangfold i Klyvedammen. Naturbasedokumentasjonen viser bl.a. at Klyvedammen er levested for liten salamander og at der finnes både hesteigle og blodigle. Miljøtiltak for å ivareta de rødlistede artene blir gjennomgått og det er forslag om bl.a. å samle opp igler som kan oppbevares i akvarier under nedtappingsfasen. Det er også forslag om bygging av en mindre, kunstig dam på innsiden av eksisterende dam til oppholdssted for salamander og andre organismer. Praktisk og optimal gjennomføring av nevnte miljøtiltak skulle videre utredes frem mot en eventuell tillatelse til nedtapping.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale og regionale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. I forkant av NVEs behandling av saken har Porsgrunn kommune hatt meget god kontakt og godt samarbeid med Skien kommune og det er innhentet en uttalelse fra Fylkesmannen i Telemark som siteres nedenfor.

Fylkesmannen i Telemark v/Finn Johansen uttaler i e-post av 30.11.2011:

"Jeg viser til telefonsamtale med Kjell Henrik Semb i dag og til kommunens søknad til NVE (datert 22.11.2011) om nedtapping av Klyvedammen. Vi forstår at det haster med å sette inn tiltak for å bevare blodiglene hvis dammen skal tappes ned før vinteren, og vi har derfor gjort en hastevurdering av denne saken i forhold til ivaretagelse av biologisk mangfold.

Fylkesmannen i Telemark mener at kommunens tiltak for å ivareta blodiglene virker tilfredsstillende. Vi vurderer også løsningen med å bygge en ny liten kunstig dam, et stykke på innsiden av eksisterende dam, som en tilfredsstillende løsning for ivaretagelse av andre arter enn blodiglene hvis dette viser seg nødvendig for å opprettholde et minimum av nødvendig vanndekket areal. Denne dammen bør da bygges før vinteren setter inn, slik at en unngår bunnfrysing av sedimentet (leveområdene for bunndyr). Vi ønsker å holdes informert om innfangning av blodiglene og om etablering av eventuell kunstig dam.

Når det gjelder varigheten av nedtappingen er vi skeptisk til å holde dammen nedtappet så lenge som ut 2012. Ut fra generelt hensyn til bunndyrfaunaen (som ikke er kartlagt og som kan inneholde truede/sjeldne arter), så er det grunn til å tro at dette kan være problematisk."

Porsgrunn kommune v/Halvor Ova Runningen har kommentert uttalelsen fra Fylkesmannen i E-post av 30.11.2011 som følger, før den ble oversendt NVE:

"Når det gjelder merknaden til Fylkesmann i Telemark ang. tidsrommet hvor dammen vil stå nedtappet, så krever dette noen kommentarer:

Så snart dammen er nedtappet og klargjort for inspeksjon, vil vi forsøke å få gjennomført en revurdering av damkonstruksjonen via vår rådgiver Sweco Norge AS. Viser revurderingen at damkonstruksjonen har tilstrekkelig styrke til å stå i mot også kommende vinters istrykk, vil dammen kunne fylles opp igjen umiddelbart. Viser revurderingen at dammen ikke bør utsettes for ytterligere istrykk, vil dammen kunne fylles opp igjen til våren 2012 og stå oppdemt inntil evt. utbedringsarbeidene igangsettes. Under en evt. utbedring vil dammen antageligvis være helt nedtappet, og varigheten av denne perioden er avhengig av omfanget av utbedringsarbeidene. Det overordnede målet vil være å holde dammen nedtappet over en kortest mulig tidsperiode."

Skien kommune v/Eigil Movik bekrefter overfor NVE i telefon av 01.12.2011, at samarbeidet med Porsgrunn kommune og Fylkesmannens miljøvernavdeling om oppfølging av nødvendige miljøtiltak, fungerer meget bra i denne saken.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til midlertidig nedtapping etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet. Det er åpenbart at de sprekkdannelser og forskyvninger som nylig er oppdaget i damkonstruksjonen i Klyvedammen, må inspiseres grundig i forhold til fremtidig sikkerhet for allmenne interesser. I denne forbindelse er det

nødvendig med en senking av Klyvedammen til nivå med terskel i bunntappeløp før kommende vinter når en eventuell ny istrykkpåvirkning kan påføre ytterligere skader.

NVE merker seg at tiltaket med nedtapping er vurdert av tiltakshaver å ha små konsekvenser for allmenne interesser med unntak av mulige negative virkninger på biologisk mangfold inklusive rødlistede arter som har tilholdssted i dammen. Miljøvernansvarlige i Porsgrunn kommune, Skien kommune og Fylkesmannen i Telemark har gjennom sine uttalelser vist at de er fullt ut klar over denne situasjonen og har planlagt tiltak for å ivareta det biologiske mangfoldet på best mulig måte. NVE har ikke funnet grunn til å overprøve de nevnte miljøvernmyndigheter i form av ytterligere krav til dokumentasjon og tiltaksplaner utover det som allerede er fremlagt og går derfor ut fra at naturmiljøet blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Fylkesmannen hadde merknader til varigheten av nedtappingsperioden og var skeptisk til en nedtappet tilstand ut 2012. Porsgrunn kommune presiserte i sine kommentarer at det overordnede målet vil være å holde dammen nedtappet over en kortest mulig tidsperiode og skisserte forskjellige mulige løsninger i forhold til hva den første inspeksjonen ville frembringe av informasjon.

NVE er av den oppfatning at en nedtappet situasjon fram til ut 2012 som det opprinnelig er søkt om, vil være lite ønskelig. Vi mener det bør kunne gis tillatelse til en nedtapping i første omgang med krav om at det raskt blir foretatt en inspeksjon og vurdering av tilstand, samt utarbeidet en plan for videre vedlikeholdsarbeid. Dersom det blir vurdert at dammen kan tåle en vinter til med istrykk, kan dammen fylles opp igjen raskt og man kan søke om en ny periode med nedtapping når endelig plan for nødvendig utbedringsarbeid foreligger. Dersom dammen vurderes til ikke å tåle en ny vinter, kan dammen holdes nedtappet til våren. En plan for nødvendig utbedringsarbeid bør da sendes til NVE sammen med en ny søknad om forlengelse av nedtappingen.

Ved å ta slike hensyn kan ikke NVE se at en midlertidig senking av Klyvedammen er til skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Porsgrunn kommune kan senke Klyvedammen til nivå med terskel i bunntappeløp fram til våren 2012.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Perioden med senking av dammen må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at det er avklart om dammen kan holde en ny vinter med istrykk, eventuelt senest våren 2012, dersom dammen vurderes til ikke å tåle istrykk gjennom vinteren 2012.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt i god tid før nedtappingen starter.
- Fremlagte planer for ivaretagelse av biologisk mangfold må etterfølges.
- Det skal utarbeides en plan for nødvendig vedlikeholdsarbeid som beskriver transport, håndtering av avfall, byggingen av fangdam og opprydding. Planen skal oversendes NVEs regionkontor som også skal ha beskjed når arbeidene er avsluttet.
- NVE forutsetter at Porsgrunn kommune har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

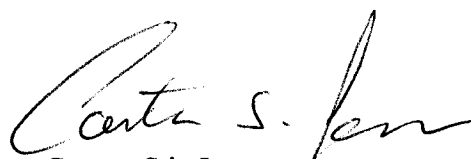
Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Kopi: Skien kommune
Fylkesmannen i Telemark
Intern kopi: NVE Region Sør